

KRATAK PREGLED SADRŽAJA

1. DIO

Uvod: tržišta i cijene 1

- 1 Uvodna razmatranja 3
- 2 Osnove ponude i potražnje 19

2. DIO

Proizvođači, potrošači i konkurentna tržišta 59

- 3 Ponašanje potrošača 61
- 4 Pojedinačna i tržišna potražnja 101
- 5 Izbor u uvjetima nesigurnosti 149
- 6 Proizvodnja 177
- 7 Trošak proizvodnje 203
- 8 Maksimalizacija profita i konkurentna ponuda 251
- 9 Analiza konkurentnih tržišta 287

3. DIO

Struktura tržišta i konkurentna strategija 325

- 10 Tržišna moć: monopol i monopson 327
- 11 Određivanje cijene i tržišna moć 369
- 12 Monopolistička konkurencija i oligopol 423
- 13 Teorija igara i konkurentna strategija 461
- 14 Tržišta faktora proizvodnje 501
- 15 Ulaganja, vrijeme i tržišta kapitala 533

4. DIO

Informacije, neuspjeh tržišta i uloga države 561

- 16 Opća ravnoteža i ekonomska efikasnost 563
- 17 Tržišta s asimetričnim informacijama 595
- 18 Eksternalije i javna dobra 621

Dodatak: Osnove regresije 655

Pojmovnik 663

Rješenja odabranih zadataka 675

Kazalo 687

SADRŽAJ

Predgovor xxiii

1. DIO

Uvod: tržišta i cijene 1

1 Uvodna razmatranja 3

- 1.1 Teme mikroekonomije 4
    - Teorije i modeli* 5
    - Pozitivna analiza u odnosu na normativnu* 6
  - 1.2 Što je to tržište? 7
    - Konkurentna u odnosu na nekonkurentna tržišta* 8
    - Tržišna cijena* 8
    - Definicija tržišta – veličina tržišta* 9
  - 1.3 Realne cijene u odnosu na nominalne 11
  - 1.4 Zašto proučavati mikroekonomiju? 15
    - Korporacijsko odlučivanje: Fordova sportska vozila* 15
    - Kreiranje državne politike: Emisijski standardi automobila za dvadeset i prvo stoljeće* 16
- Sažetak 17
Pitanja za ponavljanje 17
Zadaci 18

2 Osnove ponude i potražnje 19

- 2.1 Ponuda i potražnja 20
    - Krivulja ponude* 20
    - Krivulja potražnje* 21
  - 2.2 Tržišni mehanizam 23
  - 2.3 Promjene tržišne ravnoteže 24
  - 2.4 Elastičnosti ponude i potražnje 30
  - 2.5 Kratkoročna elastičnost u odnosu na dugoročnu 35
    - Potražnja* 35
    - Ponuda* 40
  - *2.6 Razumijevanje i predviđanje učinaka promjene tržišnih uvjeta 44
  - 2.7 Učinci državne intervencije – kontrole cijena 53
- Sažetak 55
Pitanja za ponavljanje 56
Zadaci 57

3 Ponašanje potrošača 61

Ponašanje potrošača 61

3.1 Sklonosti potrošača 62

Tržišne košare 62

Neke osnovne pretpostavke o sklonostima 63

Krivulje indiferencije 64

Mape indiferencije 66

Oblici krivulja indiferencije 67

Granična stopa supstitucije 68

Savršeni supstituti i savršeni komplementi 69

3.2 Budžetska ograničenja 75

Budžetska crta 75

Učinci promjena dohotka i cijena 77

3.3 Potrošačev izbor 79

Kutna rješenja 84

3.4 Otkrivene preferencije 86

3.5 Granična korisnost i izbor potrošača 89

*3.6 Indeksi troškova života 92

Idealni indeks troškova života 93

Laspeyresov indeks cijena 94

Paascheov indeks 95

Ponderirani verižni indeksi 96

Sažetak 98

Pitanja za ponavljanje 99

Zadaci 99

4 Pojedinačna i tržišna potražnja 101

4.1 Pojedinačna potražnja 102

Promjene cijena 102

Krivulja pojedinačne potražnje 102

Promjene dohotka 104

Normalna dobra u odnosu na inferiorna 106

Engelove krivulje 106

Supstituti i komplementi 109

4.2 Efekt dohotka i efekt supstitucije 110

Efekt supstitucije 111

Efekt dohotka 112

Specijalan slučaj: Giffenovo dobro 113

4.3 Tržišna potražnja 116

Od pojedinačne do tržišne potražnje 116

Elastičnost potražnje 117

4.4 Probitak potrošača 123

Probitak potrošača i potražnja 123

4.5 Mrežne eksternalije 127

Efekt stampeda (Bandwagon effect) 127

Efekt snoba 129

- *4.6 Empirijska procjena potražnje 131
  - Intervju i eksperimentalni pristupi utvrđivanju potražnje* 131
  - Statistički pristup procjeni potražnje* 132
  - Oblik potražnje* 133

Sažetak 135

Pitanja za ponavljanje 136

Zadaci 136

Dodatak 4. poglavlju: Teorija potražnje - matematički postupak 139

Maksimalizacija korisnosti 139

Metoda Lagrangeovih multiplikatora 140

Načelo jednake graničnosti 141

Granična stopa supstitucije 141

Granična korisnost dohotka 142

Primjer 143

Dualni problem u teoriji potrošača 144

Efekt dohotka i efekt supstitucije 145

Zadaci 147

5 Izbori u uvjetima nesigurnosti 149

5.1 Opisivanje rizika 150

Vjerojatnost 150

Očekivana vrijednost 150

Varijabilnost 150

Odlučivanje 151

5.2 Sklonosti prema riziku 155

Različite sklonosti prema riziku 157

5.3 Smanjivanje rizika 161

Diverzifikacija 161

Osiguranje 162

Vrijednost informacija 164

*5.4 Potražnja za rizičnom imovinom 166

Imovina 166

Rizična i nerizična imovina 166

Povrat na imovinu 167

"Trade-off" između rizika i povrata 168

Problem izbora ulagača 169

Sažetak 174

Pitanja za ponavljanje 175

Zadaci 175

6 Proizvodnja 177

6.1 Proizvodna tehnologija 178

Funkcija proizvodnje 178

6.2 Izokvante 179

Fleksibilnost inputa 180

Kratkoročno prema dugoročnom 180

6.3 Proizvodnja s jednim varijabilnim faktorom (radom) 181

Prosječni i granični proizvod 182

	<i>Nagibi krivulje proizvoda</i>	183
	<i>Krivulja prosječnog proizvoda rada</i>	184
	<i>Krivulja graničnog proizvoda rada</i>	185
	<i>Zakon opadajućih graničnih prinosa</i>	185
	<i>Produktivnost rada</i>	188
6.4	Proizvodnja s dva varijabilna faktora	191
	<i>Opadajući granični prinosi</i>	191
	<i>Supstitucija između inputa</i>	192
	<i>Funkcije proizvodnje – dva specijalna slučaja</i>	194
6.5	Prinosi na opseg	197
	<i>Rastući prinosi na opseg</i>	198
	<i>Konstantni prinosi na opseg</i>	198
	<i>Opadajući prinosi na opseg</i>	198
	<i>Opisivanje prinosa na opseg</i>	198
	Sažetak	201
	Pitanja za ponavljanje	201
	Zadaci	202

7 Trošak proizvodnje 203

7.1	Mjerenje troška: koji su troškovi važni?	203
	<i>Ekonomski trošak u odnosu na računovodstveni trošak</i>	204
	<i>Oportunitetni trošak</i>	204
	<i>Nepovratni troškovi</i>	205
	<i>Fiksni i varijabilni troškovi</i>	206
	<i>Fiksni troškovi u odnosu na nepovratne troškove</i>	207
7.2	Trošak u kratkom roku	208
	<i>Odrednice kratkoročnog troška</i>	210
	<i>Oblici krivulja troška</i>	211
7.3	Trošak u dugom roku	215
	<i>Uporabni trošak kapitala</i>	215
	<i>Izbor inputa koji minimaliziraju troškove</i>	216
	<i>Izotroškovna crta</i>	217
	<i>Izbor inputa</i>	218
	<i>Minimalizacija troškova kod promjenjivih razina proizvodnje</i>	222
	<i>Putanja ekspanzije i dugoročni troškovi</i>	222
7.4	Dugoročne i kratkoročne krivulje troškova	224
	<i>Nefleksibilnost kratkoročne proizvodnje</i>	224
	<i>Dugoročni prosječni trošak</i>	225
	<i>Ekonomije i disekonomije obujma</i>	227
	<i>Odnos dugoročnog i kratkoročnog troška</i>	227
7.5	Proizvodnja dvaju proizvoda: ekonomije obuhvata	229
	<i>Krivulje transformacije</i>	230
	<i>Ekonomije i disekonomije obuhvata</i>	231
	<i>Stupanj ekonomija obuhvata</i>	231
*7.6	Dinamičke promjene troškova: krivulja učenja	232
	<i>Crtanje krivulje učenja</i>	234
	<i>Učenje u odnosu na ekonomije obujma</i>	234

- *7.7 **Predviđanje i prognoziranje troškova** 237
  - Funkcije troška i mjerenje ekonomija obujma* 239
  - Sažetak** 242
  - Pitanja za ponavljanje** 243
  - Zadaci** 243

- Dodatak 7. poglavlju:** Teorija potražnje - matematički postupak 139
  - Minimalizacija troška* 246
  - Granična stopa tehničke supstitucije* 247
  - Dualni problem u teoriji proizvodnje i troška* 248
  - Cobb-Douglasove funkcije troška i proizvodnje* 248
  - Zadaci* 250

8 **Maksimalizacija profita i konkurentna ponuda** 251

- 8.1 Savršeno konkurentna tržišta 252
  - Kada je tržište visoko konkurentno?* 253
- 8.2 Maksimalizacija profita 254
  - Maksimaliziraju li tvrtke profit?* 254
- 8.3 Granični prihod, granični trošak i maksimalizacija profita 255
  - Potražnja i granični prihod konkurentne tvrtke* 256
  - Maksimalizacija profita konkurentne tvrtke* 257
- 8.4 Izbor razine proizvodnje u kratkom roku 258
  - Kratkoročna maksimalizacija profita konkurentne tvrtke* 258
  - Kratkoročni profit konkurentne tvrtke* 259
- 8.5 Kratkoročna krivulja ponude konkurentne tvrtke 263
  - Reakcija tvrtke na promjenu cijena inputa* 264
- 8.6 Kratkoročna krivulja tržišne ponude 266
  - Elastičnost tržišne ponude* 266
  - Kratkoročni probitak pojedinačnog proizvođača* 269
- 8.7 Izbor razine proizvodnje u dugom roku 271
  - Dugoročna maksimalizacija profita* 271
  - Dugoročna konkurentna ravnoteža* 272
  - Ekonomska renta* 275
  - Dugoročni probitak proizvođača* 276
- 8.8 Dugoročna krivulja ponude industrije 277
  - Industrija konstantnih troškova* 277
  - Industrija rastućih troškova* 279
  - Industrija padajućih troškova* 280
  - Učinci poreza* 280
  - Dugoročna elastičnost ponude* 281
- Sažetak** 283
- Pitanja za ponavljanje** 284
- Zadaci** 284

9 **Analiza konkurentnih tržišta** 287

- 9.1 Procjena dobitaka i gubitaka izazvanih državnim mjerama – probitak potrošača i proizvođača 288
  - Probitak potrošača i proizvođača* 288
  - Primjena probitka potrošača i proizvođača* 289

9.2	Efikasnost konkurentnog tržišta	294
9.3	Minimalne cijene	298
9.4	Cjenovne potpore i proizvodne kvote	302
	<i>Cjenovne potpore</i>	302
	<i>Proizvodne kvote</i>	304
9.5	Uvozne kvote i carine	309
9.6	Utjecaj poreza i subvencija	313
	<i>Učinci subvencije</i>	317
	Sažetak	320
	Pitanja za ponavljanje	320
	Zadaci	321

3. DIO

Struktura tržišta i konkurentska strategija 325

10 Tržišna moć: monopol i monopson 327

10.1	Monopol	328
	<i>Prosječni prihod i granični prihod</i>	328
	<i>Monopolistova odluka o količini proizvodnje</i>	329
	<i>Primjer</i>	331
	<i>Grubo pravilo za određivanje cijene</i>	333
	<i>Promjene potražnje</i>	335
	<i>Djelovanje poreza</i>	335
	<i>*Poduzeće s više pogona</i>	337
10.2	Monopolska moć	339
	<i>Mjerenje monopolske moći</i>	340
	<i>Grubo pravilo za određivanje cijena</i>	341
10.3	Izvori monopolske moći	345
	<i>Elastičnost tržišne potražnje</i>	345
	<i>Broj poduzeća</i>	345
	<i>Interakcija među poduzećima</i>	346
10.4	Društveni trošak monopolske moći	347
	<i>“Rent-seeking”</i>	348
	<i>Regulacija cijena</i>	348
	<i>Prirodni monopol</i>	350
	<i>Regulacija u praksi</i>	351
10.5	Monopson	352
	<i>Usporedba monopsona i monopola</i>	354
10.6	Monopsonska moć	355
	<i>Izvori monopsonske moći</i>	356
	<i>Društveni trošak monopsonske moći</i>	357
	<i>Bilateralni monopol</i>	358
10.7	Ograničavanje tržišne moći: antitrustovski zakoni	359
	<i>Provođenje antitrustovskih zakona</i>	361
	Sažetak	364
	Pitanja za ponavljanje	365
	Zadaci	365

11 Određivanje cijene i tržišna moć 369

- 11.1 Osvajanje potrošačevog viška 370
- 11.2 Cjenovna diskriminacija 371
  - Cjenovna diskriminacija prvog stupnja* 371
  - Cjenovna diskriminacija drugog stupnja* 374
  - Cjenovna diskriminacija trećeg stupnja* 375
- 11.3 Međuvremenska cjenovna diskriminacija i cijena maksimalnog opterećenja 382
  - Međuvremenska cjenovna diskriminacija* 382
  - Određivanje cijene maksimalnog opterećenja* 383
- 11.4 Dvodijelna tarifa 385
- *11.5 Određivanje cijene paketa proizvoda (prodaja u paketu) 392
  - Relativna vrednovanja* 393
  - Mješovita prodaja u paketu* 397
  - Prodaja u paketu u praksi* 399
  - Veživanje* 402
- *11.6 Oglašavanje 403
  - Grubo pravilo za oglašavanje* 405
- Sažetak 407
- Pitanja za ponavljanje 408
- Zadaci 408

- Dodatak 11. poglavlju:** Određivanje transfernih cijena u integriranom poduzeću 413
- Određivanje transfernih cijena kada ne postoji vanjsko tržište* 413
  - Određivanje transfernih cijena na konkurentnom vanjskom tržištu* 415
  - Određivanje transfernih cijena na nekonkurentnom vanjskom tržištu* 417
  - Brojčani primjer* 420
  - Zadaci* 421

12 Monopolistička konkurencija i oligopol 423

- 12.1 Monopolistička konkurencija 424
  - Svojstva monopolističke konkurencije* 424
  - Kratkoročna i dugoročna ravnoteža* 425
  - Monopolistička konkurencija i ekonomska efikasnost* 426
- 12.2 Oligopol 429
  - Ravnoteža na oligopolističkom tržištu* 430
  - Cournotov model* 431
  - Linearna krivulja potražnje – primjer* 433
  - Prednost prvog poteza – Stackelbergov model* 436
- 12.3 Cjenovna konkurencija 437
  - Cjenovna konkurencija s homogenim proizvodima – Bertrandov model* 437
  - Cjenovna konkurencija s diferenciranim proizvodima* 438
- 12.4 Konkurencija u odnosu na tajni sporazum: dilema zatvorenika 442
- 12.5 Implikacije dileme zatvorenika na oligopolističko utvrđivanje cijena 445
  - Rigidnost cijena (otpornost cijena na promjene)* 446
  - Cjenovno signaliziranje i cjenovno predvodništvo* 447
  - Model dominantnog poduzeća* 450

- 12.6 Karteli 451
  - Analiza određivanja cijena kod kartela* 452
- Sažetak 456
- Pitanja za ponavljanje 457
- Zadaci 457

13 Teorija igara i konkurentna strategija 461

- 13.1 Igre i strateške odluke 461
  - Nekooperativne u odnosu na kooperativne igre* 462
- 13.2 Dominantne strategije 464
- 13.3 Povratak Nashovoj ravnoteži 466
  - „Maksimim“ strategije* 468
  - * Mješovite strategije* 470
- 13.4 Ponavljajuće igre 472
- 13.5 Sekvencijalne igre 476
  - Prošireni oblik igre* 477
  - Prednost povlačenja prvog poteza* 478
- 13.6 Prijetnje, obvezivanje i vjerodostojnost 479
  - Prazne prijetnje* 480
  - Obvezivanje i vjerodostojnost* 480
- 13.7 Sprečavanje ulaska 483
  - Strateška trgovinska politika i međunarodna konkurencija* 485
- 13.8 Strategija pregovaranja 489
- *13.9 Aukcije 491
  - Oblici aukcija* 491
  - Procjena i informacija* 492
  - Aukcije s privatnom vrijednošću* 492
  - Aukcije s uobičajenom vrijednošću* 494
  - Maksimaliziranje prihoda od aukcije* 495
- Sažetak 496
- Pitanja za ponavljanje 497
- Zadaci 498

14 Tržišta faktora proizvodnje 501

- 14.1 Konkurentna tržišta faktora proizvodnje 501
  - Potražnja za faktorima proizvodnje kad je samo jedan faktor promjenjiv* 502
  - Potražnja za faktorima proizvodnje uz većinu promjenjivih faktora* 505
  - Tržišna krivulja potražnje* 506
  - Pojedinačna ponuda faktora proizvodnje* 509
  - Tržišna ponuda faktora proizvodnje* 511
- 14.2 Ravnoteža na konkurentskom tržištu faktora proizvodnje 514
  - Ekonomska renta* 515
- 14.3 Tržišta faktora s monopsonskom moći 518
  - Granični i prosječni izdaci* 519
  - Odluka o kupnji inputa* 520
- 14.4 Tržišta faktora s monopolskom moći 523
  - Monopol nad plaćom* 523
  - Sindikalizirani i nesindikalizirani radnici* 524

<i>Bilateralni monopol na tržištu rada</i>	525
Sažetak	529
Pitanja za ponavljanje	530
Zadaci	530

15 Ulaganja, vrijeme i tržišta kapitala 533

15.1 Stanje u usporedbi s tokovima	534
15.2 Sadašnja diskontirana vrijednost	534
<i>Vrijednost tokova plaćanja</i>	535
15.3 Vrijednost obveznice	538
<i>Konzola</i>	538
<i>Efektivni prinos na obveznicu</i>	539
15.4 Kriterij neto sadašnje vrijednosti pri donošenju odluka o kapitalnom ulaganju	542
<i>Tvornica elektromotora</i>	543
<i>Realne i nominalne diskontne stope</i>	543
<i>Negativni budući tokovi novca</i>	545
15.5 Prilagodba riziku	545
<i>Rizik koji je moguće diverzificirati i rizik koji nije moguće diverzificirati</i>	546
<i>Model određivanja cijena kapitalnih investicija</i>	547
15.6 Ulažacke odluke potrošača	549
15.7 Međuvremenske proizvodne odluke – ograničeni resursi	551
<i>Proizvodne odluke pojedinačnih proizvođača resursa</i>	552
<i>Ponašanje tržišne cijene</i>	553
<i>Korisnički trošak</i>	553
<i>Proizvodnja resursa od strane proizvođača koji ima monopol</i>	554
15.8 Kako se određuju kamatne stope?	555
<i>Raznolikost kamatnih stopa</i>	557
Sažetak	558
Pitanja za ponavljanje	558
Zadaci	559

4. DIO

Informacije, neuspjeh tržišta i uloga države 561

16 Opća ravnoteža i ekonomska efikasnost 563

16.1 Analiza opće ravnoteže	563
<i>Dva međusobno ovisna tržišta – postizanje opće ravnoteže</i>	564
<i>Postizanje opće ravnoteže</i>	565
16.2 Efikasnost razmjene	567
<i>Prednosti trgovine</i>	568
<i>Edgeworthov box dijagram</i>	569
<i>Efikasna raspodjela</i>	570
<i>Ugovorna krivulja</i>	571
<i>Potrošačka ravnoteža na konkurentnom tržištu</i>	572
<i>Ekonomska efikasnost konkurentnih tržišta</i>	574
16.3 Pravednost i efikasnost	575
<i>Granica korisnosnih mogućnosti</i>	575

Jednakost i savršena konkurencija 577

16.4 Efikasnost u proizvodnji 578
Proizvodnja unutar Edgeworthovog box dijagrama 578
Efikasnost inputa 579
Proizvodna ravnoteža na konkurentnom tržištu inputa 580
Granica proizvodnih mogućnosti 581
Efikasnost proizvodnje 583
Efikasnost na tržištima dobara 584

16.5 Prednosti slobodne trgovine 585
Komparativna prednost 585
Proširena granica proizvodnih mogućnosti 587

16.6 Sažetak: Efikasnost konkurentnih tržišta 590

16.7 Zašto tržišta ne uspijevaju 591
Tržišna moć 592
Nepotpuna informacija 592
Eksternalije 592
Javna dobra 593

Sažetak 593
Pitanja za ponavljanje 594
Zadaci 594

17 Tržišta s asimetričnim informacijama 595

17.1 Tržište proizvoda upitne kvalitete (market for lemons) 596
Tržište rabljenih automobila 596
Implikacije asimetričnih informacija 598
Važnost ugleda i standardizacije 599

17.2 Tržišno signaliziranje 601
Jednostavan model signaliziranja na tržištu rada 602
Garancije i jamstva 604

17.3 Moralni hazard 606

17.4 Problem principal-zastupnik 609
Problem principal-zastupnik u privatnim tvrtkama 610
Problem principal-zastupnik u javnim poduzećima 610
Sustav poticaja u rješavanju problema principal-zastupnik 612

17.5 Poticaji menadžerima u integriranoj tvrtki 613*
Asimetrične informacije i dizajniranje sustava poticaja u integriranoj tvrtki 614
Primjena 616

17.6 Asimetrične informacije na tržištu rada: teorija efikasnih nadnica 616

Sažetak 619
Pitanja za ponavljanje 619
Zadaci 619

18 Eksternalije i javna dobra 621

18.1 Eksternalije 621
Negativne eksternalije i neefikasnost 622
Pozitivne eksternalije i neefikasnost 623

18.2	Metode korekcije tržišnog neuspjeha	625
	<i>Emisijski standardi</i>	626
	<i>Emisijska naknada</i>	626
	<i>Standardi nasuprot naknadama</i>	627
	<i>Prenosive emisijske dozvole</i>	630
	<i>Recikliranje</i>	634
18.3	Eksternalije i vlasnička prava	638
	<i>Vlasnička prava</i>	638
	<i>Pregovaranje i ekonomska efikasnost</i>	638
	<i>Skupo pregovaranje – uloga strateškog ponašanja</i>	640
	<i>Pravno rješenje – tužba zbog štete</i>	640
18.4	Resursi zajednice	642
18.5	Javna dobra	644
	<i>Efikasnost i javna dobra</i>	646
	<i>Javna dobra i neuspjeh tržišta</i>	647
18.6	Privatne preferencije za javnim dobrima	649
	Sažetak	651
	Pitanja za ponavljanje	651
	Zadaci	652

DODATAK

Osnove regresije 655

Primjer	655
Procjena	656
Statistički testovi	657
Preciznost procjene	659
Ekonomsko prognoziranje	660

Pojmovnik 663

Rješenja odabranih zadataka 675

Kazalo 687

Popis primjera

Primjer 1.1	Tržište lijekova na recept	10
Primjer 1.2	Cijena jaja i cijena fakultetskog obrazovanja	12
Primjer 1.3	Minimalna nadnica	13
Primjer 2.1	Ponovo o cijenama jaja i fakultetskog obrazovanja	26
Primjer 2.2	Nejednakost nadnica u Sjedinjenim Državama	27
Primjer 2.3	Ponašanje cijena prirodnih izvora u dugom roku	28
Primjer 2.4	Tržište pšenice	33
Primjer 2.5	Potražnja za benzinom i automobilima	39
Primjer 2.6	Vrijeme u Brazilu i cijena kave u New Yorku	41
Primjer 2.7	Opadajuća potražnja i ponašanje cijene bakra	47
Primjer 2.8	Preokret na svjetskom tržištu nafte	49
Primjer 2.9	Kontrole cijena i nestašice zemnog plina	54
Primjer 3.1	Dizajniranje novih automobila (I)	71

Primjer 3.2	Dizajniranje novih automobila (II)	81
Primjer 3.3	Odlučivanje i državna politika	82
Primjer 3.4	Studentska zaklada	85
Primjer 3.5	Otkrivene preferencije i rekreacija	88
Primjer 3.6	Racioniranje benzina	91
Primjer 3.7	Pristranost kod CPI-a	97
Primjer 4.1	Izdaci potrošača u Sjedinjenim Američkim Državama	108
Primjer 4.2	Učinci poreza na benzin	114
Primjer 4.3	Agregatna potražnja za pšenicom	120
Primjer 4.4	Potražnja za stanovanjem	122
Primjer 4.5	Vrijednost čistog zraka	125
Primjer 4.6	Mrežne eksternalije i potražnja za računalima i elektroničkom poštom (e-mail)	130
Primjer 4.7	Potražnja za žitnim pahuljicama	134
Primjer 5.1	Sprečavanje kriminala	154
Primjer 5.2	Izvršni direktori i izbor rizika	160
Primjer 5.3	Vrijednost osiguranja vlasništva prilikom kupovine kuće	163
Primjer 5.4	Vrijednost informacija u mliječnoj industriji	165
Primjer 5.5	Ulaganje na tržištu dionica	173
Primjer 6.1	Malthus i kriza prehrane	187
Primjer 6.2	Produktivnost rada i životni standard	189
Primjer 6.3	Funkcija proizvodnje pšenice	196
Primjer 6.4	Prinosi na opseg u industriji tepiha	199
Primjer 7.1	Izbor lokacije nove zgrade pravnog fakulteta	205
Primjer 7.2	Nepovratni, fiksni i varijabilni troškovi: računala, software i pizze	207
Primjer 7.3	Kratkoročni trošak taljenja aluminija	213
Primjer 7.4	Učinak naknada za otpad na izbor inputa	220
Primjer 7.5	Ekonomije obuhvata u teretnom transportu	232
Primjer 7.6	Krivulja učenja u praksi	236
Primjer 7.7	Funkcije troškova za električnu energiju	240
Primjer 7.8	Funkcije troškova štedno-kreditne industrije	241
Primjer 8.1	Odluka o razini proizvodnje talionice aluminija	260
Primjer 8.2	Neka menadžerska razmatranja troška	261
Primjer 8.3	Kratkoročna proizvodnja naftnih proizvoda	265
Primjer 8.4	Svjetska kratkoročna ponuda bakra	268
Primjer 8.5	Dugoročna ponuda stanovanja	282
Primjer 9.1	Kontrole cijena i nestašice zemnog plina	292
Primjer 9.2	Tržište ljudskih bubrega	295
Primjer 9.3	Regulacija zračnog prometa	300
Primjer 9.4	Cjenovne potpore pšenice	306
Primjer 9.5	Šećerna kvota	312
Primjer 9.6	Porez na benzin	318

- Primjer 10.1** Astra-Merckove cijene Priloseca 334
- Primjer 10.2** Određivanje marže: od supermarketa do dizajnerskog jeansa 342
- Primjer 10.3** Određivanje cijena za snimljene videokasete 343
- Primjer 10.4** Monopsonska moć u američkoj proizvodnji 358
- Primjer 10.5** Telefonski razgovor o cijenama 362
- Primjer 10.6** SAD protiv Microsofta 363
- Primjer 11.1** Ekonomika kupona i rabata 379
- Primjer 11.2** Zrakoplovne karte 380
- Primjer 11.3** Kako odrediti cijenu bestselera 384
- Primjer 11.4** Polaroid fotoaparati 389
- Primjer 11.5** Određivanje cijena mobitel usluga 390
- Primjer 11.6** Kompletan meni u odnosu na jela po narudžbi: problem određivanja cijena u restoranima 401
- Primjer 11.7** Oglašavanje u praksi 406
- Primjer 12.1** Monopolistička konkurencija na tržištima kola pića i kave 428
- Primjer 12.2** Problem utvrđivanja cijena tvrtke Procter & Gamble 440
- Primjer 12.3** Procter & Gamble u dilemi zatvorenika 444
- Primjer 12.4** Cjenovno predvodništvo i rigidnost cijena u komercijalnom bankarstvu 448
- Primjer 12.5** Kartelizacija sportskih natjecanja među fakultetima 455
- Primjer 12.6** Mliječni kartel 456
- Primjer 13.1** Stjecanje tvrtke 463
- Primjer 13.2** Oligopolistička kooperacija u sektoru mjerača potrošnje vode 474
- Primjer 13.3** Konkurencija i dogovori u zračnom prijevozu 475
- Primjer 13.4** Strategija prvokupa u investiranju trgovina Wal-Mart 482
- Primjer 13.5** DuPont sprečava ulazak na tržište titan-dioksida 487
- Primjer 13.6** Pelenski ratovi 488
- Primjer 13.7** Aukcije na internetu 495
- Primjer 14.1** Potražnja za gorivom za zrakoplove 508
- Primjer 14.2** Krivulja ponude za kućanstva s jednim i s dva zaposlena 513
- Primjer 14.3** Plaće u američkoj vojsci 517
- Primjer 14.4** Monopsonska moć na tržištu igrača bejzbola 520
- Primjer 14.5** Tržište tinejdžerske radne snage i minimalna plaća 521
- Primjer 14.6** Pad sindikalizma u privatnom sektoru 527
- Primjer 14.7** Nejednakost plaća – jesu li računala izmijenila tržište rada? 528
- Primjer 15.1** Vrijednost izgubljenih prihoda 537
- Primjer 15.2** Prinosi na korporativne obveznice 541
- Primjer 15.3** Kapitalna ulaganja u grani proizvodnje jednokratnih dječjih pelena 548

Primjer 15.4	Kako izabrati rashladni uređaj i novi automobil?	550
Primjer 15.5	Koliko ograničeni su ograničeni resursi?	554
Primjer 16.1	Međuovisnost međunarodnih tržišta	566
Primjer 16.2	Posljedice kvota na uvoz automobila	588
Primjer 16.3	Troškovi i koristi posebne zaštite	589
Primjer 17.1	„Problem limuna“ u bejzbol ligi	600
Primjer 17.2	Prekovremeni rad	605
Primjer 17.3	Uklanjanje moralnog hazarda – jamstva o zdravlju životinja	608
Primjer 17.4	Kriza u štedno-kreditnoj industriji	608
Primjer 17.5	Menadžeri neprofitnih bolnica kao izvršitelji	611
Primjer 17.6	Efikasne nadnice u Ford Motor Company	618
Primjer 18.1	Troškovi i koristi smanjenja emisije sumpornog dioksida	631
Primjer 18.2	Trgovina emisijom i čisti zrak	632
Primjer 18.3	Regulacija čvrstog otpada	637
Primjer 18.4	Coaseov teorem u primjeni	641
Primjer 18.5	Ulov slatkovodnih rakova u Louisiani	643
Primjer 18.6	Potražnja za čistim zrakom	647
Primjer A.1	Potražnja za ugljenom	661